

Quants tindran realitat completa? De moment, en els Concerts immediats la realitat ha vingut a oferir-se generosa per a satisfacció general i major honra i glòria de l'Associació de Música da Camera.

REPARTIMENT DEL VOLUM «CORRESPONDENCIA DE BEETHOVEN»

Els senyors socis que no hagin recollit el volum «Correspondència de Beethven poden presentar el llur tiquet, oportunament repartit, a l'Unió Musical Espanyola, Portal de l'Angel, 23, i els serà lliurat un exemplar de l'obra. «Aquest repartiment serà fet de l'1 al 15 de novembre». Passada aquesta data s'entendrà que aquells qui no hagin retirat el llibre, renunciïn definitivament al seu dret, i seran posats a la venda els exemplars sobrers.

NOVA ADREÇA

El local social i oficines de l'Associació de Música da Camera queden traslladats a «Via Laietana, 46, 5. 3.» Estaran oberts al públic els dilluns, dimecres i divendres, de 8 a 9 del vespre.

EL PERSONAL DEL PALAU

El personal del Palau de la Música Catalana ha quedat autoritzat per la Junta Directiva d'aquesta «Associació» per a demanar al senyors concurrents, quan sigui convenient, la presentació del «Resguard d'entrada». L'esmentat personal, en sol·licitar l'exhibició de l'esmentat comprovant, actuarà, doncs, com a mandatari de la Junta. Aquesta espera que els senyors socis veuran amb gust aquesta innovació i que donaran totes les facilitats possibles per a les comprovacions que siguin ordenades a l'esmentat personal.

ELS PROGRAMES D'ENGUANY

Ha estat confiada la decoració dels programes dels concerts d'aquesta temporada, al distinguit artista Pere Pruna. Ens en felicitem.

VISAT PER LA CENSURA

Imp. "Omega" - Ampie, 53; Barcelona

FULLES MUSICALS

REVISTA PATROCINADA PER
L'ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA

CURS II

Barcelona, 15 Octubre 1928

NÚM. 10

REDACCIÓ I ADMINISTRADOR: CARRER DR. JOAQUIM POU, 2

L'aplaudiment inicial

L'"amateur" intel·ligent, i per tant exigent, resta meravellat, amb el diari als dits. Ha llegit, en extracte: el dia 27 d'octubre s'estrena, al Palau de la Música Catalana, l'òpera còmica en un acte "El giravolt de maig"; el llibre és de Josep Carner, la música d'Eduard Toldrà, els interpretadors són Concepció Callao, Mercè Plantada, Emili Vendrell i Conrad Giralt (els principals) i director d'orquestra, el mateix Toldrà; director d'escena, Enric Gimenez; decorat i figurins de Xavier Nogués; empresa, "Cançons noves i velles". Què més es pot demanar? Quin altre aplec de noms prestigiosos podia millor conjuminar-se? Evidentment, si quelcom un hom pot trobar-hi a mancar, fóren un parell d'actes més en l'obra, car se'ns promet un goig efímer, de tan curt.

Coneixem la partitura i el llibre, i la curosa preparació dels intèrprets, i això ens permet de fer les categòriques afirmacions que precedeixen. Cal considerar, encara, que "El giravolt de maig" trenca el glaç en un gènere no conreat fins ara a casa nostra. Això li dona un caràcter de fet inusitat que el fa més solemne. Les limitades representacions que s'anuncien acaben de convèncer de la llur condició de privilegiats als feliços mortals que es preparen a assistir-hi.

Els nostres lectors podran fruit de les primícies del llibre, havent estat autoritzada pel seu autor la reproducció d'una escena; podran també contemplar la gràcia dels figurins de Nogués, per bé que, dissortadament, orfes de la vitalitat de la coloració; i, encara, són l'objecte de les amables confidències que els fa Josep Carner, amb el seu estil inimitable. Entre les mostres de la gràcia literària que, una vegada més, ofereix a la nostra admiració, hi trobareu rotundes afirmacions de significació profunda, que us inviten a reflexionar.

Aplaudim des d'ara, amb un absolut desinterès, la iniciació de l'esdeveniment, el treball entusiasta dels artistes que l'ha fet possible, la consciència de l'empresa que el realitza. Preparem-nos a compartir l'entusiasme públic davant el fet consumat.

Confidències

Estic tan segur que els lectors d'aquestes ratlles seran tots persones discretes i de bona companyia, que no em semblaria escaient de negar-los les meves confidències en matèria teatral. Consti, però, que la iniciativa no és meva, sinó del periòdic. Jo tot sol no m'hauria pas estirat de la penumbra cap a la llum crua.

He freqüentat el teatre des de petit, i una de les dolors més agudes de la meva infantesa ha estat de no poder anar al teatre de nits. Em recordo dels ulls de la senyora Carme Parrenyo, dels trucs d'En Tutau, de les plagasitats de Coll i Britapaja, dels *Hugonots* considerats com un plat fort; vaig veure Tony Grice, i Novelli, i En Rossell a la *Ducha*, i encara avui en dia conservo una memòria delectada i enyorívola del Líric. També m'ha plagut sempre de llegir comèdies (dono a aquesta paraula, com el poble, un sentit generalíssim); i, des de vailet, estava orgullós de Guimerà.

La meva primera producció teatral va ésser un drama en quatre actes, en prosa i vers, escrit a la classe de Dret Canònic, i amb poques influències de Bouix, Schmalzgrueber, Grandclaude i altres autors comentats per l'ascètic Dr. Estanyol. Els incidents de la classe eren comentats en pastitxos guimeranians que bescanviàvem

Associació de Música da Camera

Per la premsa diària han estat divulgades algunes noves referents als projectes que aquesta Associació té en curs per a 1928-29, i alguns d'aquests projectes han començat a tenir realitat quan apareixeran aquestes ratlles. Volem dir que ja hauran tingut efecte els dos primers concerts de la temporada, dedicats, com tothom sap, al mestre Joaquim Turina.

En aquestes sessions ha esdevingut al revés del que acostuma a passar sempre, o sigui que a mida que la seva organització ha anat precisant-se, s'han anat fent més importants. Així que hom sapigué que els intèrprets serien Concepció Callao, el gran Francesc Costa, l'orquestra Pau Casals, tothom veié que serien unes belles sessions de començament de curs, a les quals el prestigi del propi Compositor donava singular importància, però darrerament, la col·laboració en el primer concert dels mestres Pau Casals, com a solista de violoncel i Joan Lamote de Grignon, com a director, eleven aquests concerts a expressiu homenatge al mestre Turina, amb totes les honors d'una solemnitat.

Les línies generals de la resta del curs, seran les següents:

A darrers de novembre, commemoració del centenari de Schubert, amb un recital de cançons per una de les seves famoses interpretes, la gran cantatriu alemanya Elene Gerhardt.

Pel desembre, el «London String Quartet» tan admirat pels socis de la Camera, les visites del qual cada vegada han d'ésser més espaiades per estar retinguts aquests excel·lents artistes gairebé constantment a Nord Amèrica.

Gener. El nostre sempre admirat «Trio de Barcelona» amb un programa que estem segurs que cridarà l'atenció.

Febrer: Presentació del mestre compositor italià Ottorino Respighi. Programes d'obres seves, per a piano, cant i piano i quartet de corda; aquest darrer serà el «Vittoriale» de Florència.

Pel febrer el gran Jacques Thibaud, el violinista que tots admirem.

Pel març, el famós Cor Smetana de Praga, compost d'una cinquantena de cantaires. Porten un repertori excel·lent, amb obres populars i originals dels autors d'aquella terra tan intensament musical.

Per a data encara imprecisa hi ha el segon festival de música catalana i una sessió Joaquim Nin.

L'acabament del curs serà digne de l'importància de tot ell: una sessió Arthur Honegger, amb audició de l'oratori «El Rei David» per a gran orquestra, cors i solistes. La resta del programa serà també amb obres simfòniques, entre les quals creiem que és de necessitat que hi figuri el «Pacífic» famós malgrat les protestes que suscità en el Liceu en ésser donat per primera vegada per l'orquestra Pau Casals. La direcció del Concert anirà a càrrec del propi Honegger.

Aquests són els preparatius que ens consta que té fets l'«Associació de Música da Camera»

Poques coses podrem dir a propòsit dels cinc concerts celebrats fins el dia de la nostra sortida nominal, com no sigui declarar que ens han deixat una sensació de contentament.

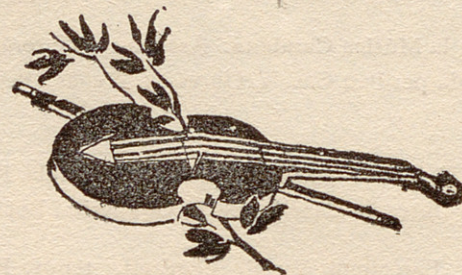
Pau Casals i Emili Vendrell han trencat el foc enguany. El primer, amb el seu concert de violoncel, provocador d'un xàfec—que no té més remei que aguantar cada vegada que agafa l'arquet—de frases ja gastades, exterioritzadores, però, d'una fervent admiració. En el seu concert hi havia la novetat d'una sonata del compositor italià Casella, aplaudida pel públic, admesa amb reserves per la crítica. L'execució, com sempre, de mestre.

Les actuacions de Pau Casals com a director s'han limitat, per ara, als dos concerts de l'Associació Obrera. Programes ben combinats, si es té en compte que estaven destinats a un públic en formació.

Emili Vendrell, d'altra banda, ens ha donat una agradosa sorpresa. Se'ns ha presentat en plena possessió de les seves facultats i amb una magnífica preparació. Ha triomfat novament i plenament. Val a dir que han passat per la seva gola cinc compositors d'empenta: Bach, Mozart, Beethoven, Schumann i Schubert.

Remarquem, de passada, que no compartim el criteri dels qui es lamenten de la coincidència de dos concerts a la mateixa hora, car, deixant de costat el fet d'ésser un d'ells reservat als socis d'una entitat, i en canvi, l'altre, públic, opinem que en tota ciutat que s'estimi el conflicte de l'*amateur* ha d'ésser el de triar—matí, tarda i vespre—a quin concert ha d'anar. Vinguin coincidències semblants cada dia i cada hora!

S'acosten coses interessants. Afinem el sentit auditiu; els sis concerts Casals de Tardor—amb «La Creació» de Haydn per plat fort—i l'estrena de la primera òpera còmica catalana, signada per artistes de la categoria de Toldrà i Carner.

En Mateu Julià i jo. Però el Dret Mercantil va decantar-me poderosament a la poesia lírica, i aleshores un hom baratava sonets amb l'Arnau Martínez Serinyà, potser per suggestió romàntica del nom d'Eliana de Güiena, que fou l'esca del pecat de la compilació dels Rols d'Oleron.

La primera cosa que vaig estrenar va ésser una adaptació d'una comedieta francesa que l'actor Enric Guitart, segon aleshores d'Enric Borràs, interpretà amablement al Novetats. Vaig fer algunes inútils provatures maeterlinckianes, encara en anys indecisos.

No sóc més benigne envers experiments de la meua joventut: dos llibrets per al Teatre Principal en el temps de l'Empresa Graner. I no só responsable de gaires ratlles en l'escenificació del *Canigó* de Verdaguer, a la qual em va empenyer Adrià Gual. (El nom d'aquest poeta i dramaturg, i incansable vivificador del nostre interès escènic, em mena a dir, de passada, que una de les més interessants tongades d'espectacles que, al meu juí, haguem vist a Barcelona, va ésser la temporada de l'*Intim* al Teatre de les Arts). Quatre traduccions signades per mí han estat representades. Tot amb tot el meu llamineig del teatre ha estat exterior i circumstancial, i sobretot el confesso per un sentiment de modèstia.

*

Naturalment, com tothom que s'estima, tinc mitja dotzena de drames i comèdies al magí, que esperen, perquè jo els escrigui (amb ben altra passió que la de les petites distraccions referides), la sol·licitut irresistible d'una bella actriu, l'amistat encuriosida amb un agut apuntador, el segrestament per un aferriat empresari o qualsevol altra mena de tracte amb l'ambient teatral que em xucli enfora de l'opi deliciós de la lectura solitària. Ah si tornés a tenir aquella mateixa tirada al teatre nocturn de quan era petit! Me l'imaginava aleshores, el que no era de *matinées*, com una divina felicitat febril, com un insomni resplendent, com una aventura cada dia inesperada, cada dia profundament pertorbadora. Ara ja em sento bastant *blasé*, però encara no dono un petit teatre de París per tots els cinemes del món, no us penseu.

*

Es clar que no tenia més remei que escriure el llibret del *Giravolt de Maig*. Per a dar a En Toldrà un pretext musical faria qui sap les hores de camí a peu coix. A l'hora que escric aquestes ratlles no conec encara la partitura,—la qual cosa és per a mí un gran càstic;—però ja sabeu que la música d'En Toldrà sempre us enamora.

Jo no vaig escriure sinó pensant en ella; però no sé bé si m'ha sortit quelcom que indueixi francament a deliciosos esplais entre mozartians i populars. De totes passades, no sóc culpable sinó d'un croquis lleuger, d'estil somrient, com una buida bombolla irisada. L'home de la màgia, del definitiu encís, és En Toldrà. Ell s'ha valgut de l'efímer entreteniment per a atènyer alguna divina evasió de la realitat finita.

*

«Quin efecte us fa—se'm demana—la música *damunt* les vostres poesies?» Em fa perdre d'albir, simplement, la meua petita personalitat. Es com una d'aquelles abraçades efusives en les quals ja no sabeu on l'enamorada us té el cap. Generalment tota música, fora del cant gregorià i de les cançons populars, és un impetuós dissolvent de la poesia que la motiva. La poesia, en si mateixa, assoleix la beatitud final. Emmenada a la recerca d'una nova expressió, amb l'esquer de la concordança, es trasmuda, es dispersa, es dilata; i us sobta quan, de cop i volta, sembla reconstituir-se en un fragment destriat de la consciència originària.

*

Què penso de l'interès que pugui presentar el teatre líric?

Per a mí, un interès extraordinari. Sense ell, sense la seva funció de bellesa, i els seus estímuls de sensibilitat, una metròpoli em sembla incompleta, opaca i feixuga. El remei de la seva mancança és, humanament, molt difícil. En els temps que correm, tot teatre amb garanties de dignitat, tot teatre model·lic, recapta una subvenció del poder públic. Però el teatre líric necessita igualment unes quantes institucions al seu volt, totes elles cares i difícils. Caldrà una gran amor, una gran perserverància i una gran dignitat en futurs menadors de la nostra gent per a complir un dels assoliments per als quals seriem tal vegada, nativament, més dotats.

*

El meu estat d'esperit davant l'estrena? Un afany purament estètic, un veritable daler de conèixer la partitura d'En Toldrà. Una perfecta consciència d'ésser-hi públic. El llibret no serà cosa que m'interessi gaire. Els llibrets ja se sap que sempre són una cosa prima...

JOSEP CARNER

Els Concerts

7 octubre—matí—Teatre Barcelona. [Emili Vendrell, tenor. Pere Vallribera, pianista. Recital de cançons de Bach, Mozart i Beethoven.

7 octubre—matí—Palau de la Música Catalana. Associació Obrera de Concerts. Orquestra Pau Casals, dirigida per Pau Casals. Obres de Weber, Beethoven, Català, Wagner, i Albéniz.

11 octubre—vespre—P. M. C. Patronat de l'Orquestra Pau Casals. Pau Casals, violoncel·lista. Blai Net, pianista. Obres de Casella, Bach, Couperin i Bocherini.

14 octubre—matí—Teatre Barcelona. Emili Vendrell, tenor. Pere Vallribera, pianista. Recital de cançons dedicat a Schubert i Schumann.

14 octubre—matí—P. M. C. Associació Obrera de Concerts. Orquestra Pau Casals dirigida per Pau Casals. Obres de Beethoven, Garreta, Mozart i Dukas.

Tres personatges de
"El Giravolt de Maig"
segons els figurins de
XAVIER NOGUÉS

de

Perot de l'Armentera, *bandit*
Rosaura, *ballarina*
Marcó, *mosso d'hostal*

Tres personatges de
"El Giravolt de Maig"

segons els figurins de
XAVIER NOGUÉS

de

Golferic, *seminarista en posat de cavaller*

Jovita, *hostalera*

Corbetó, *l'altre bandit*

ROS. (Tornant) Oh amic, el viure
és tan roí!
(Li agafa el cabell) No val la pena
ni de morir.
GOL. (Agenollant-se-li) Dolçor divina!
Baume sonor!
Rosaura meva,
Rosaura, amor.
ROS. (Endolcida) Oh, s'agenolla!
D'amor es perd!
Agenollar-se;
quin inexpert!
GOL. (Alçant-se joiós) Mon bes, tenia
dins sa presò; (es senyala el cor)
ara pren ales
com de falcó

(Fins al terme de l'escena, GOLFERIC cerca de besar ROSAURA; l'encalç però, és sempre gentil; ell no fa sinó breus corregudes agils, i ella li escapa, no pas fugint, sinó més aviat desorientant-lo amb passes de dansa).

ROS. Verge Santa!
GOL. Rosaura, sou meva!
ROS. Cal, ampara'm!
GOL. Amor, un sol bes!
ROS. Fujo, fujo!
GOL. No val!
ROS. Treva! treva!
GOL. Ah, ja us tinc!
ROS. Golferic, no és permès!
GOL. Oh, ve gent!
ROS. (Per a si:) Quina llàstima, vès!

El Giravolt de Maig

Opera còmica en un acte

Llibre de Josep Carner

Música d'Eduard Toldrà

ESCENA SETENA

GOLFERIC, sol, i totseguit, ROSAURA

GOL. (Entra extàtic, amb una branca florida al voltant de la viola. Deixa aquesta damunt l'indret més avinent, i besa les flors, que conservarà a la mà fins que li caldrà, en aquesta escena, de declarar el seu nom.)
Missenyora! (Trucant a la porta de Rosaura)
Ja dorm! Missenyora! (id.)
Si, ja dorm; ni mon cant ha sentit!
(Anant-se'n) Ah, Rosaura, mon cor us adora.
ROS. (Obrint bruscament la porta)
Excuseu, el meu nom, qui us l'ha dit?
GOL. L'he sabut per atzar. L'hostalera
comandà per a vós no sé què.
(Fixant-se en un fuet que Rosaura duu a la mà)
Oh, partiu?
ROS. En ser l'alba. M'espera
una cel·la, redós de la fe.
ROS. Es a l'alba també ma partida.
GOL. No he dormit: vós tampoc.
ROS. Era un xic
mal disposat. He sortit a l'eixida.
ROS. Heu cantat? (Ell vergonyós, fa que sí) I us dieu?
GOL. Golferic.
ROS. L'àngel sant que guiava Tobies
faci el vostre viatge sortós.
On aneu?
GOL. Seguiré vostres vies
i fins que aneu amb mi, jo aniré amb vós.
ROS. I podrieu donar-me una excusa
per aquest insistent perseguir?
GOL. Missenyora, l'amor que m'abrusa;
només sap, qui bé estima, un camí.

ROS. Cavaller, les paraules profanes
no m'arriben al cor. Del convent
ja m'apar de sentir les campanes,
per al meu divinal casament.

GOL. Per què un somni d'eterna infantesa
a la tanca espinosa us atreu?
O mon dolç lliri blanc de puresa,
hi ha misteris que vós no sabeu.
El dels ulls que s'acliquen i es donen,
el dels braços que es troben sobtats,
el dels llavis, que en d'altres es fonen,
l'encantària dels senys naufragats.

(Transició) Ah, bandera d'amor desplegada
vostre cor faci ardent i després!

ROS. Heu amat, cavaller?

GOL. Cap vegada:
per a vós s'ha guardat el meu bes.

ROS. (Allunyant-se de Golferic) Oh sacrilegi!
Un bes heu dit!
Parany horrible
del Maleït!
Amor! Follia
no essent del cel:
dolça paraula,
pòsit del fel.
I els que junyia
l'estrany encant,
si l'alba apunta
se'n van plorant.

GOL. (Anant a l'extrem oposat de Rosaura)
Em gelo, tremo
com fulla al vent,
per les metzines
d'un «no» punyent.
Lluny, la tendresa!
Seré soldat.
Mon cor eixordin
crits de combat;
vui, de mon viure
malversador,
una ferida
sota un penó.

ROS. (Acostant-se a Golferic) Pot la metzina
ser tan cruel?

GOL. Moro del vostre
desig de cel.

ROS. (Anant envers Golferic) I amb la besada
voleu guarir,
o encomanar-me
l'afany a mí?

(D'ara endavant, i fins que s'acabarà l'escena, cal recalcar que quan GOLFERIC
desespera, ROSAURA es commou, i que quan GOLFERIC sent alguna
esperança, ROSAURA se'n refreda.)

GOL. Perquè us ho pugui
ben explicar
deu-me, Rosaura,
la vostra mà.

ROS. (Allunyant-se d'ell) Cor meu, retorna't,
sigues esquiu.
Vui ésser santa;
si us cal, sofriu.

GOL. Mal, atueix-me
vingui el trespàs.
Tu, Mort, no em negues
ton bes de glaç;
reposaré
sota el xiprer.
Caigui bentost;
mon sol és post!

ROS. (Anant envers Golferic) Potser cap dona
val tant de preu.

(Tocant-li l'espatlla) Vejam, re'eu-vos,
no exagereu.

GOL. Gerda viola,
rosa d'olor;
podeu tenir-me
compassió?

ROS. (Allunyant-se) Cor meu, allunya't
indiferent;
amb melodies
xiula el serpent.

GOL. Hi ha sols tenebres
a mon capsal.
Veniu, mortalla,
cant funeral.
Reposaré
sota el xiprer,
Caigui bentost:
mon sol és post!